

ข้อเสนอโยบายในการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลาง

The Proposal of Policy on Development for Human Resources In the Central Part of Vietnam

นิราศ จันทรจิตร¹ สถุષดี ศรีขาว² ทินกร อัดไพบูลย์³ รชฎ สุวรรณภู⁴ กัญณฐา พงศ์พิริยะวนิช⁵ และสุริยันต์ สุรเกรียงไกร⁶

Nirat Jantharajit¹, Sarit Srikhao², Tinnakorn Atthapaiboon³, Rachata Suvannagoot⁴,

Kannatha Phongpiriyawanich⁵ and Suriyan Surakriangkrai⁶

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม^{1,2,3,4,5,6}

Faculty of Education, Nakhonphanom University^{1,2,3,4,5,6}

Corresponding author, E-mail : n20jann@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลสารสนเทศและบริบทการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่เวียดนามกลาง สำหรับใช้ประกอบการกำหนดกรอบข้อเสนอแนะนโยบายในการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลาง ของมหาวิทยาลัยนครพนม และหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง 2) วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐาน สำหรับการกำหนดกรอบและขอบข่ายข้อเสนอแนะนโยบายในการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลาง ที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้กลุ่มเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ 1) นักวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษาของเวียดนามกลาง เพื่อสัมภาษณ์ข้อมูลบริบทการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและด้านอาชีพของผู้เรียน ในเขตเวียดนามกลาง จำนวน 4 คน 2) ผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา และครูผู้เกี่ยวข้องในเมืองฮาติงห์ ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ จำนวน 5 แห่ง รวม 26 คน 3) ผู้ปกครองและนักเรียน จำนวน 4 ครอบครัวรวม 18 คน ผู้ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 2 คน และผู้อำนวยการและบุคลากรในศูนย์การมีงานทำของนักศึกษา จำนวน 3 คน สำหรับให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ความต้องการด้านการศึกษาและการอาชีพของผู้เรียน 4) ครูผู้สอนและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและการอาชีพ จำนวน 20 คน และ 32 คน ตามลำดับ สำหรับการตอบแบบสอบถามความต้องการด้านการศึกษาและการอาชีพของผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์นักวิชาการและผู้บริหารโรงเรียนด้านข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษาของเวียดนาม 2) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้เกี่ยวข้องในสถาบันการศึกษาในเวียดนามกลาง เกี่ยวกับการศึกษาต่อสายสามัญและการอาชีพ 3) แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษาและผู้เกี่ยวข้องด้านความต้องการในการเรียนต่อจากระดับมัธยมศึกษาและการเลือกอาชีพของผู้เรียน 4) แบบสัมภาษณ์ผู้อำนวยการและบุคลากรในศูนย์การมีงานทำของนักศึกษา และผู้ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน เกี่ยวกับความต้องการด้านการศึกษาต่อและการเลือกอาชีพในเวียดนาม 5) แบบสอบถามครู ผู้บริหาร และนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เกี่ยวกับความต้องการด้านการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของผู้เรียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาส่วนมาก มีความต้องการเรียนต่อสายสามัญเพื่อเข้ามหาวิทยาลัย มากกว่าการเรียนสายวิชาชีพเพื่อการทำงาน โดยที่มีความต้องการเลือกเรียนสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด อีกทั้งสนใจเรียนในสาขาวิชาอื่นที่อยู่ในขอบข่ายวิชาชีพชั้นสูง ที่สอดคล้องกับความต้องการและความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจสังคมในเวียดนาม ขณะที่กลุ่มผู้เรียนส่วนหนึ่งยังขาดความพร้อมและโอกาสในการเรียนต่อระดับมหาวิทยาลัย ก็ต้องการเรียนต่อสายอาชีพในระดับพื้นฐาน เพื่อให้สามารถสมัครทำงานกับบริษัทหน่วยงานภาคเอกชนในเวียดนามเท่านั้น ซึ่งอาจมีบางคนที่ได้รับโอกาสไปเรียนด้านวิชาชีพเพิ่มเติมและสมัครทำงาน

กับบริษัทเอกชนต่างประเทศที่เจริญทางเศรษฐกิจในแถบประเทศเอเชีย แต่มีจำนวนน้อยมากที่ได้รับโอกาสเช่นนั้น ทั้งนี้เป็นความต้องการที่จะค้นหาโอกาสด้วยตัวผู้เรียนเอง มากกว่าการขอให้ครอบครัวสนับสนุนรวมทั้งหากมีโอกาสมาเรียนต่อในเมืองไทยก็ต้องทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นในบางด้านก็พอ

2. ขอบข่ายข้อเสนอแนะนโยบายในการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลางที่เหมาะสม มีความเป็นไปได้ ควรมีองค์ประกอบ ได้แก่

1) สารสำคัญด้านหลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ข้อเสนอแนะนโยบาย 3) องค์ประกอบของข้อเสนอแนะนโยบาย และแนวคิดสนับสนุน 4) แนวทางการนำข้อเสนอแนะนโยบายไปสู่การปฏิบัติและ 5) ข้อจำกัดและแนวทางการประเมินผลข้อเสนอแนะนโยบายซึ่งองค์ประกอบในแต่ละประเด็นจะสามารถปรับเงื่อนไขสนับสนุน ให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพปัจจัยที่ปรากฏในแต่ละสถานการณ์ขององค์กรหรือหน่วยงาน ทั้งของมหาวิทยาลัยนครพนมและหน่วยงานรับผิดชอบในเวียดนาม โดยเฉพาะองค์ประกอบด้านการนำข้อเสนอแนะนโยบายไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง ควรคำนึงถึงเงื่อนไขสำคัญที่องค์กรทั้งสองฝ่ายต้องสร้างความเข้าใจและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทความพร้อมเศรษฐกิจสังคม ความต้องการหรือทางเลือกและข้อจำกัดของผู้เรียนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

คำสำคัญ : ข้อเสนอแนะนโยบายในการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลาง ข้อมูลสารสนเทศและบริบทการจัดการศึกษาในเวียดนามกลาง

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to study information and contexts of educational management used to determine the Nakhon Phanom University's policy proposal on human resource development in the central part of Vietnam and concerned educational organizations, 2) to analyze and synthesize current information which will be used to determine the policy framework to develop human resources in the central part of Vietnam appropriately and feasibly. The target groups and sample in this research composed of 1) a group of 4 academicians and school administrators in Vietnam to be interviewed on educational and vocational perspectives of Vietnamese students, 2) a group of 26 administrators and teachers from vocational schools and institutes in the central part of Vietnam, who were the target group for interviews, 3) the groups of 18 parents and students from 4 families, 2 workers from a private company, and 3 officials and a director from the job center in Hatinh City, 4) a group of 20 secondary school teachers and 32 secondary students who responded to the questionnaire about needs for studying and working after finishing secondary schools and high school levels. The research instruments consisted of: 1) an interview form requesting for academicians' and school administrators' perspectives, 2) an interview form for the groups of administrators and teachers from vocational schools and institutes, 3) interview forms for groups of parents and concerned individuals involving the needs for the students' study in higher levels and employments, 4) an interview form for the director and the personnel in the students' employment center, and private company's workers involving their continuing of studies and choices of careers after the secondary school level, and 5) questionnaires for teachers, administrators, and secondary school students requesting information on the students' needs regarding continuing of studies and careers after finishing the secondary level. The information obtained was analyzed using percentage, mean and standard deviation.

The research results revealed that:

1. more secondary school students in Vietnam wanted to go to university or higher education institutes rather than study in vocational institutes or immediately begin looking for jobs. In addition, the students were

interested in studying in the fields of engineering and technology more than other fields. Also, they wanted to study in other high professional fields, which were consistent with the growth of economic and social needs of Vietnam. However, those students who are lacking opportunity for studying in university went to other vocational fields to seek for a job in the private sector in Vietnam, whereas a few students might have the opportunity to acquire more working skills and were able to work in strong economic-growth countries in Asia. The overall picture was that the students wanted to seek for opportunity by themselves rather than depend on family support. Besides, if they could continue their study in Thailand, they wanted to be supported for part of the basic necessities.

2. the framework of policy proposal for appropriate and feasible human-resource development in the central part of Vietnam should be comprised of the following components: a) the essence of principle and rationale in developing the policy, b) the purpose of policy proposals, c) the components of policy proposals and supporting concepts, d) the guidelines for implementing of policy proposals, and e) The limitations and guidelines for evaluating policy proposals. Each of the elements of policy proposals can be improved or adjusted making it consistent with the conditions, factors, and contexts existing in the organizations in Nakhon Phanom University and Vietnam. Especially, the implementation of putting the policy proposals into practice in real situations should consider essential factors in the sense that both parties should have mutual understandings and be able to be adjusted suitably and consistently with socio-economic context, needs, alternatives, and limitations of the students and concerned organizations.

Keywords : Policy Proposal on Human Resource Development in the Central Part of Vietnam ; Current Information and Educational Management Situation in the Central Part of Vietnam

บทนำ

ปัจจุบันนี้ประเทศเวียดนาม ต้องการมุ่งเน้นการพัฒนาประเทศให้มีความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมที่ประสบผลสำเร็จ ในปี 2563 โดยกระทรวงศึกษาธิการของประเทศเวียดนามในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการพัฒนาบุคลากรของชาติ จึงมีความต้องการสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศในหลายด้าน ประกอบด้วย ด้านอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง การใช้แรงงานที่มีฝีมือด้วยผลิตรองานให้ทันกับความต้องการในการพัฒนาประเทศท่ามกลางกระแสเศรษฐกิจของโลก [1] และประกอบกับคุณภาพการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมครูผู้เกี่ยวข้องในประเทศเวียดนาม ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร อีกทั้งยังขาดแคลนทรัพยากรบุคคลในด้านเทคโนโลยี อุตสาหกรรม เพื่อการจัดการธุรกิจและการพาณิชย์ของประเทศที่มีประสิทธิภาพ ต้องการพัฒนาและฝึกแรงงานให้มีคุณภาพทางด้านการศึกษาที่ทัดเทียมกับกรอบมาตรฐานสากล โดยใช้

การศึกษาเป็นยุทธศาสตร์หลักสนับสนุนการพัฒนาแรงงานให้สามารถตอบสนองการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต รวมทั้งประเทศเวียดนามยังมุ่งให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างค่านิยม วัฒนธรรมดั้งเดิม ควบคู่กับการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร มีการพัฒนาทีมด้านการบริหาร การศึกษาและครูผู้สอนในระบบการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาคนและชาติอย่างยั่งยืน ที่ทัดเทียมกับนานาชาติประเทศเท่าที่จะสามารถกระทำได้

นอกจากนี้ ยังต้องการปรับปรุงความสามารถด้านภาษาอังกฤษของคนในชาติ มีการจัดตั้งศูนย์เพื่อพยากรณ์ความต้องการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกระทรวงศึกษาธิการ และการฝึกอบรม ตามเป้าหมายขององค์กรภาคอุตสาหกรรม โดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ ในการพัฒนาบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล รวมทั้งกระตุ้นให้มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ มาลงทุนด้านการจัดการศึกษา

ในเวียดนามเพื่อนำไปสู่การรับรองคุณภาพด้านการศึกษา ด้วยการสนับสนุนให้ผู้เรียนที่ยากจนและมีผลการเรียนระดับดี ได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม ควบคู่กับการจัดตั้งสถานศึกษา สถาบันการฝึกอบรมและมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีคุณภาพ มีการค้นหาแนวร่วมเชิงกลยุทธ์เพื่อสร้างความสำเร็จในการปฏิบัติการ ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรมของประเทศเวียดนาม ยังได้ลงนามร่วมมือกับบริษัทเอกชนในการจัดการศึกษาและผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพที่ได้มาตรฐานยอมรับได้ ดังนั้นหากมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านการจัดการศึกษาและความต้องการสนับสนุนในการพัฒนากำลังคนผ่านระบบการศึกษาในแนวทางการร่วมกับของหน่วยงานจากทั้งสองประเทศ ให้มีความชัดเจนที่เหมาะสมและเป็นไปได้ ก็คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรกำลังคนในวัยการศึกษาของประเทศเวียดนามบรรลุผลตามกรอบการจัดการศึกษาที่เป็นรูปธรรม เกิดคุณค่าสำหรับประชาชนและองค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้น

มหาวิทยาลัยนครพนมเป็นสถาบันอุดมศึกษา ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ซึ่งมีบริเวณติดกับประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง มีการจัดการศึกษาหลายระดับทั้งวิชาชีพและวิชาการ มีศักยภาพเพียงพอที่จะช่วยสนับสนุนพัฒนาการศึกษาทางด้านให้กับประเทศเพื่อนบ้านได้สำเร็จ อันจะเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้กับประเทศในแถบอาเซียนในระยะต่อไป อีกทั้งมหาวิทยาลัยนครพนมได้ทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยบางแห่งในเวียดนามกลาง เพื่อให้ความร่วมมือกันสนับสนุนในการพัฒนาการจัดการศึกษา สำหรับเยาวชนและนักศึกษาที่กำลังอยู่ในวัยเรียนและแสวงหาประสบการณ์ความรู้ในสถาบันแต่ละแห่ง ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของตน ซึ่งมีวิสัยทัศน์ไว้ว่า เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำเพื่อพัฒนาลังคมแห่งอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงตอนกลาง และมีพันธกิจสำคัญประการหนึ่งไว้ว่า จัดหลักสูตรการสอนและพัฒนากำลังคนที่มีความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ภายใต้บริบทความหลากหลายทางวัฒนธรรมและสังคม ของประเทศกลุ่มอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง รวมทั้งให้บริการวิชาการและเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยกำหนดยุทธศาสตร์และแผนพัฒนามหาวิทยาลัยรองรับ 2 ดังนั้น การศึกษาเชิงนโยบายในการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลาง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำข้อมูลที่ได้รับมา กำหนดและจัดกระทำข้อเสนอ สำหรับการพัฒนาที่สอดคล้อง

กับสภาพความเป็นจริงมากที่สุดและได้รับประโยชน์อย่างคุ้มค่ากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทั้งสองประเทศ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยนครพนม ในฐานะที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จึงสนใจที่จะศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา สำหรับใช้ประกอบการวางแผนเชิงนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับมหาวิทยาลัยเพื่อเสริมสร้างการร่วมมือพัฒนากำลังคนของเวียดนามกลาง ให้ประสบผลสำเร็จและเอื้อต่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยนครพนมกับสถาบันหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องในเวียดนามกลางให้มีคุณค่าและประสิทธิผลที่เป็นไปได้มากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลสารสนเทศและบริบทการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่เวียดนามกลาง สำหรับใช้ประกอบการกำหนดกรอบข้อเสนอแนะนโยบายในการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลาง ของมหาวิทยาลัยนครพนม และหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐาน สำหรับการกำหนดกรอบและขอบข่ายข้อเสนอแนะนโยบายในการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลาง ที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีตามกระบวนการวิจัยและพัฒนาในระยะที่ 1 การใช้กรณีศึกษาเพื่อสร้างความรู้บนพื้นฐานของการสำรวจ การศึกษาเอกสารและข้อมูลในบริบทที่เกี่ยวข้อง ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อนำมาจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายขององค์กรมหาวิทยาลัยนครพนม ประกอบการวางแผนพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาในเขตพื้นที่เวียดนามกลางระยะต่อไป ตามขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยตามแนวทางการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ในระยะแรก เพื่อสร้างข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลาง ที่มีประโยชน์เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติระยะต่อไป ซึ่งกำหนดระยะการวิจัยไว้ 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลสารสนเทศและบริบทการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่เวียดนามกลาง สำหรับใช้ประกอบการกำหนดกรอบข้อเสนอแนะนโยบายในการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลาง จำนวน 3 ครั้ง ประกอบด้วย 1) การสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทพื้นฐานการเรียนสายสามัญและการอาชีพของนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาและสถาบันทาง การศึกษาในเขตพื้นที่เวียดนามกลาง ด้านความพร้อมและความต้องการในการเรียนต่อระดับสูงขึ้นหรือในมหาวิทยาลัย รวมทั้งการประกอบอาชีพของผู้เรียนจากนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาของเวียดนาม 2) การสัมภาษณ์และการตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการเรียนต่อและการประกอบอาชีพ ทั้งในเวียดนามและต่างประเทศ จากกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและนักเรียน และ 3) การสัมภาษณ์ด้านความพร้อม ความต้องการและความสนใจการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ทั้งในสายอาชีพและมหาวิทยาลัยของเวียดนาม รวมทั้งการศึกษาและการทำงานในเมืองไทยและประเทศอื่นที่สนใจ

ระยะที่ 2 การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะนโยบายการพัฒนาคนในเวียดนามกลาง ในบริบทของมหาวิทยาลัยนครพนม

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลในบริบทการจัดการศึกษาในบริบทเฉพาะเวียดนามกลาง และมีความยากในการกำหนดกลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูลประกอบการวิจัย จึงสามารถดำเนินการจัดเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1. นักวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษาของเวียดนามกลาง ที่ให้ข้อมูลประกอบการสัมภาษณ์เบื้องต้น จำนวน 4 คน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้สอนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาและวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 5 แห่ง รวม 26 คน
3. ครูผู้สอนและนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ประกอบการให้ข้อมูลตอบแบบสอบถาม จำนวน 20 คน และ 32 คน ตามลำดับ
4. ผู้ปกครอง นักเรียน พนักงานบริษัทเอกชน ผู้อำนวยการศูนย์การฝึกงานทำและบุคลากรของศูนย์ รวม 23 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล โดยใช้เครื่องมือ

ในแต่ละระยะเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศในบริบทที่เกี่ยวข้องมาพิจารณากำหนดข้อเสนอแนะนโยบายการพัฒนาคนในเวียดนามกลาง ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. การบันทึกข้อมูลการศึกษาเอกสาร และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องตามกรอบประเด็นการศึกษาวิจัยผ่านฐานข้อมูลระบบออนไลน์ ตามกรอบข้อเสนอแนะนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนทางด้านการศึกษาของเวียดนามกลาง โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลองค์ความรู้จากฐานข้อมูลออนไลน์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2. การสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทพื้นฐานการเรียนสายสามัญ และสายอาชีพของนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาและสถาบันการศึกษา เขตพื้นที่เวียดนามกลาง รวมทั้งสภาพการเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย และบันทึกข้อมูลตามประเด็นที่สัมภาษณ์นักวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษาของเวียดนามกลาง รวม 4 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ที่จังหวัดนครพนม เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2560

3. การสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มแบบ Focus group ประกอบการศึกษาข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพความต้องการและปัจจัยสนับสนุนการจัดการศึกษาของภาครัฐในเวียดนามกลาง เพื่อเตรียมผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาให้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นทั้งสายสามัญและการอาชีพ รวมทั้งการประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้เรียน โดยสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มกับผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ครูผู้สอน และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องในเมืองฮาดิงห์ ของเวียดนามกลาง ในระยะแรกระหว่างวันที่ 8-13 ตุลาคม 2560 กับกลุ่มเป้าหมายจากสถาบัน จำนวน 5 แห่ง รวม 26 คน ประกอบด้วย

- 3.1 วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดทหารผ่านศึก จำนวน 6 คน
  - 3.2 วิทยาลัยเทคนิคเวียดนามเยอร์มัน จำนวน 5 คน
  - 3.3 วิทยาลัยเวียดนามญี่ปุ่น (วิทยาลัยเอกชน) จำนวน 3 คน
  - 3.4 โรงเรียนสาธิตมัธยม มหาวิทยาลัยฮาดิงห์ จำนวน 3 คน
  - 3.5 วิทยาลัยวัฒนธรรมการท่องเที่ยวและกีฬา จำนวน 9 คน
4. การสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนระดับ

มัธยมศึกษาและระดับวิทยาลัยการอาชีพ ในระยะที่สอง โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มผู้ปกครอง ประกอบการศึกษาข้อมูลด้านความต้องการและโอกาสในการเลือกเรียนต่อ และการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพของผู้เรียน รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ และการประกอบอาชีพของบุคคลในเขตเมืองฮาติงห์ เวียดนามกลาง ระยะที่ 2 ระหว่างวันที่ 3-6 กุมภาพันธ์ 2561 จำนวน 6 กลุ่ม รวม 23 คน ประกอบด้วย

4.1) ครอบครัวผู้ปกครองและนักเรียนนักศึกษา จำนวน 4 ครอบครัว ๆ ละ 4-5 คน รวม 18 คน

4.2) ผู้ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 2 คน

4.3) ผู้อำนวยการศูนย์การฝึกงานทำของนักศึกษา ในเขตเมืองฮาติงห์ จำนวน 3 คน

5.การสอบถามครู ผู้บริหาร และนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และการอาชีพ เกี่ยวกับความต้องการการศึกษาต่อระดับอนุปริญญา และระดับปริญญาตรี รวมทั้งด้านอาชีพของนักเรียนทั้งใน เวียดนามกลางและในต่างประเทศ โดยใช้แบบสอบถามลักษณะ การสำรวจรายการ และเขียนตอบแสดงความคิดเห็นในประเด็น ที่เกี่ยวข้อง จากกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนและนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาและการอาชีพ ประกอบด้วยครูผู้สอน 20 คน และ นักเรียน จำนวน 32 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอผล การวิจัย ตามวัตถุประสงค์การศึกษาและวิเคราะห์หลัก การแนวคิด และข้อมูลพื้นฐานประกอบการกำหนดกรอบ ข้อเสนอแนะนโยบายในการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลาง ของมหาวิทยาลัยนครพนม โดยใช้การพรรณานาวิเคราะห์ข้อมูล เชิงคุณภาพ และนำเสนอค่าความถี่ ร้อยละประกอบการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงปริมาณ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องตามกรอบ ประเด็นการศึกษาวิจัยผ่านฐานข้อมูลระบบออนไลน์ ตามกรอบ ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนากำลังคนทางด้านการศึกษาของ เวียดนามกลาง จากการบันทึกข้อมูลองค์ความรู้ในฐานข้อมูล ออนไลน์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับบริบทพื้นฐาน

การเรียนรู้สายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนนักศึกษาในสถาน ศึกษาและสถาบันการศึกษา เขตพื้นที่เวียดนามกลาง รวมทั้ง สภาพการเรียนรู้ในระดับมหาวิทยาลัย ตามประเด็นที่สัมภาษณ์ นักวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษาของเวียดนามกลาง จำนวน 4 คน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ประกอบการศึกษาข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพความต้องการ การ และปัจจัยสนับสนุนการจัดการศึกษาของภาครัฐในเวียดนาม กลาง เพื่อเตรียมผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาให้ศึกษาต่อในระดับ สูงขึ้นทั้งสายสามัญและการอาชีพ รวมทั้งการประกอบอาชีพเมื่อ สำเร็จการศึกษาขึ้นพื้นฐานของผู้เรียน จากการสัมภาษณ์และ สนทนากลุ่มร่วมกับผู้บริหารสถาบันการศึกษา วิทยาลัย โรงเรียน มัธยมศึกษา ผู้สอนและนักวิชาการที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาใน เมืองฮาติงห์ ของเวียดนามกลาง ระยะแรกระหว่างวันที่ 8-13 ตุลาคม 2560 กับกลุ่มเป้าหมายสถาบันการศึกษา จำนวน 5 แห่ง รวม 26 คน และนำเสนอผลโดยการพรรณานาวิเคราะห์ ด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน และ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาและระดับวิทยาลัยการอาชีพ ระยะที่สอง จากแบบบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มของผู้ปกครอง ประกอบการศึกษาข้อมูลด้านความต้องการและโอกาสในการเลือก เรียนต่อ และการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพของผู้เรียน รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ และการ ประกอบอาชีพของบุคคลในเขตพื้นที่เวียดนามกลาง ระยะที่ 2 ระหว่างวันที่ 3-6 กุมภาพันธ์ 2561 จำนวน 6 กลุ่ม รวม 23 คน และนำเสนอผลโดยการพรรณานาวิเคราะห์ด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลการตอบแบบสอบถามครูผู้สอนและ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาและการอาชีพ เกี่ยวกับความต้องการ การศึกษาต่อระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรี รวมทั้งด้าน อาชีพของนักเรียนทั้งในเวียดนามกลางและในต่างประเทศ โดยใช้แบบสอบถามชนิดการสำรวจรายการ และเขียนแสดงความคิดเห็นประเด็นที่เกี่ยวข้องแบบปลายเปิด จากกลุ่มตัวอย่างผู้สอน ผู้บริหารและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและการอาชีพ ประกอบด้วยครูและผู้บริหาร 20 คน และนักเรียน จำนวน 32 คน ด้วย การพรรณานาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และนำเสนอค่าร้อยละ ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปสาระสำคัญของผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลสารสนเทศและบริบทการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่เวียตนามกลาง สำหรับใช้ประกอบการกำหนดกรอบข้อเสนอแนะในการพัฒนากำลังคนในเวียตนามกลาง ของมหาวิทยาลัยนครพนม และหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาข้อมูลสารสนเทศด้านการจัดการศึกษาและความต้องการด้านอาชีพในบริบทพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง จากการสัมภาษณ์บุคลากรในสถาบันการศึกษาสายสามัญศึกษาและอาชีวศึกษา การสัมภาษณ์กลุ่มผู้ประกอบการนักเรียนนักศึกษา และผู้เกี่ยวข้องอื่น รวมทั้งการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เรียน ด้านความพร้อมและความต้องการในการศึกษาต่อหลังจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย และด้านการอาชีพของผู้เรียนตามบริบทเงื่อนไขที่ปรากฏ มีดังนี้

ผลการสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทพื้นฐานการเรียนรู้สายสามัญ และการอาชีพของนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาในเขตพื้นที่เวียตนามกลาง ด้านความพร้อมและความต้องการในการเรียนต่อระดับสูงขึ้นหรือในมหาวิทยาลัย และทั้งการประกอบอาชีพของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนส่วนมากมีความต้องการเรียนต่อระดับสูงขึ้นในสายสามัญเพื่อเข้ามหาวิทยาลัย มากกว่าความต้องการในด้านการเรียนสายวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยมีความต้องการเลือกเรียนสาขาวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด รองลงไปเป็นสาขาการก่อสร้างหรือโยธาและขนส่ง สาขาเศรษฐศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สาขาการบริหารธุรกิจ สาขาศิลปะและความงาม สาขาเกษตรและการประมง และสาขาวิทยาศาสตร์หากเป็นด้านการอาชีพจะสนใจเรียนสาขาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน สาขาคอมพิวเตอร์เทคโนโลยี การบัญชีบริหารธุรกิจ การประกอบอาหารและความงาม ทั้งนี้การเลือกเรียนต่อสายสามัญหรือสายอาชีพนั้น จะอยู่บนเงื่อนไขความพร้อมและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ดังนั้น ผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองใกล้ความเจริญจะมีโอกาสในการเรียนต่อมหาวิทยาลัยมากกว่าผู้ที่อยู่นอกเมืองหรือในชนบท การเรียนต่อหรือการมีอาชีพงานทำของผู้เรียนจะเป็นคนตัดสินใจเองส่วนผู้ปกครองจะคอยให้การสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง

ในการศึกษาต่อต่างประเทศก็สนใจเรียนต่อมหาวิทยาลัยในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ และต้องการเรียนต่อด้านอาชีพพร้อมภาษาเพื่อใช้สื่อสารในอาชีพ ที่ประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลี สิงคโปร์และไต้หวัน ขณะที่การเรียนต่อในหน่วยงานสถานศึกษาหรือมหาวิทยาลัยในเมืองไทย เห็นว่ายังเป็นทางเลือกหนึ่งในการเรียนต่อทั้งในหลักสูตรต่อเนื่องหรือหลักสูตรระยะสั้น โดยมีเป้าหมายหลักในการเรียนที่เมืองไทยได้แก่ ความมุ่งมั่นที่จะมีอาชีพเมื่อเรียนสำเร็จ หรือได้ทำงานในเวียตนามก็เป็นเงื่อนไขที่ดีเพราะมีความสะดวกและสบายใจที่ได้ใช้ชีวิตอยู่ใกล้ครอบครัวของตน ส่วนเงื่อนไขและปัจจัยสำคัญของการเรียนต่อที่มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานทางการศึกษาในประเทศไทย ได้แก่ การสนับสนุนของมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านทุนการศึกษาหรือค่าใช้จ่ายที่จำเป็นของผู้เรียน ที่พักอาศัยระหว่างเรียน และเงื่อนไขการทำงานที่มีรายได้ภายหลังการเรียนในบริษัทหรือสถานประกอบการของไทย ซึ่งถ้าเป็นการศึกษาต่อตามหลักสูตรสาขาอื่นของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยผู้เรียนยังมีความสนใจค่อนข้างน้อย ขณะที่อีกทางเลือกหากมหาวิทยาลัยในเมืองไทยสนใจจะจัดกิจกรรมหรือจัดหลักสูตรระยะสั้นพัฒนาผู้เรียนชาวเวียตนาม ในศูนย์หรือหน่วยพัฒนาที่เวียตนามก็สามารถกระทำได้เมื่อมีความพร้อม โดยดำเนินการประสานขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ดูแลรับผิดชอบการพัฒนาผู้เรียนจากหน่วยงานต่างประเทศของเวียตนาม ทั้งในด้านการขออนุญาตดำเนินการ การประชาสัมพันธ์ และกำหนดสถานที่ ระยะเวลา พร้อมเงื่อนไขในการพัฒนาผู้เรียนที่ชัดเจนเหมาะสม ก่อนจัดกิจกรรมพัฒนาตามเงื่อนไขหลักสูตร โดยเฉพาะประโยชน์ที่ผู้เข้ารับการพัฒนามจะได้รับตอบแทนภายหลัง และความสะดวกในการติดต่อ สื่อสารระหว่างมหาวิทยาลัยของไทยกับหน่วยงานผู้เกี่ยวข้องและผู้เรียนที่เข้ารับการพัฒนาในเวียตนาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐาน สำหรับกำหนดกรอบและขอบข่ายข้อเสนอแนะนโยบายในการพัฒนากำลังคนในเวียตนามกลางที่เหมาะสมและความเป็นไปได้ ซึ่งมีองค์ประกอบของข้อเสนอแนะนโยบาย ดังนี้

1. สาระสำคัญด้านหลักการและเหตุผล
2. วัตถุประสงค์ข้อเสนอสถรณนโยบาย
3. องค์ประกอบของข้อเสนอแนะนโยบาย และแนวคิดสนับสนุน

4. แนวทางการนำข้อเสนอเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

5. ข้อจำกัดและแนวทางการประเมินผลข้อเสนอเชิงนโยบาย ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลาง ที่มีสาระสำคัญแต่ละองค์ประกอบต่อไปนี้

สาระสำคัญด้านหลักการและเหตุผล

มหาวิทยาลัยนครพนมเป็นสถาบันอุดมศึกษา ที่มีวิสัยทัศน์ว่าเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาสังคมแห่งอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงตอนกลาง และมีพันธกิจสำคัญประการหนึ่งว่า จัดหลักสูตรการสอนและพัฒนากำลังคนที่มีความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ภายใต้บริบทความหลากหลายทางวัฒนธรรมและสังคมของประเทศกลุ่มอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง รวมทั้งให้บริการวิชาการและเป็นผู้ให้การถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนั้นการศึกษาเชิงนโยบายในการร่วมพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลางจึงเป็นภารกิจสำคัญนอกประเทศ เพื่อกำหนดและจัดกระทำข้อเสนอสำหรับการพัฒนาประชาคมในบริบทดังกล่าวให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและเกิดประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทั้งสองประเทศ

ดังนั้น การนำเสนอข้อมูลเชิงนโยบายเพื่อเสริมสร้างการร่วมมือพัฒนาบุคลากรที่อยู่ในวัยรับการศึกษา และแสวงหางานอาชีพให้เหมาะกับศักยภาพความพร้อมในกลุ่มประชากรเวียดนามกลาง ของมหาวิทยาลัยนครพนมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาในเวียดนามครั้งนี้ จึงเป็นทางเลือกในการสร้างโอกาสที่มีความสำคัญและเอื้อประโยชน์ให้กับทรัพยากรบุคคลในเวียดนามกลาง ที่ยังขาดโอกาสความพร้อมในการศึกษาต่อระดับสูงขึ้นหรือขาดโอกาสในการเลือกอาชีพที่มีคุณค่าให้ได้รับโอกาสและสามารถเลือกช่องทางการศึกษาต่อหรือการสร้างอาชีพ ที่เหมาะกับบริบทการดำเนินชีวิตของตนให้ประสบผลสำเร็จมากขึ้น

วัตถุประสงค์ข้อเสนอเชิงนโยบาย

เพื่อกำหนดหลักการ และข้อเสนอแนวทางการปฏิบัติประกอบการสนับสนุนให้บุคคลในเขตพื้นที่เวียดนามกลางได้รับโอกาสการศึกษาเพิ่มเติมในกระบวนการและบริบทที่เหมาะสม รวมทั้งได้รับทางเลือกหรือโอกาสการทำงานตามเงื่อนไขข้อจำกัดที่เหมาะสมโดยการร่วมมือของมหาวิทยาลัยนครพนมกับองค์กรที่เกี่ยวข้องในเวียดนามกลาง

เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการประสานความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยนครพนมกับหน่วยงานหรือสถาบันทางการศึกษาในเวียดนามกลาง ประกอบการดำเนินการจัดหลักสูตรหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือบุคคลที่ต้องการเรียนรู้เพิ่มเติม หรือแสวงหาทางเลือกในการสร้างอาชีพที่เหมาะสมน่าสนใจและเป็นไปได้ให้กับตน ในบริบทสถานการณ์ของเวียดนามกลางหรือในประเทศไทย

องค์ประกอบของข้อเสนอเชิงนโยบาย และแนวคิดสนับสนุน

เนื่องจากข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลาง ของมหาวิทยาลัยนครพนม เป็นข้อเสนอที่ดำเนินการบนพื้นฐานสภาพบริบทปัญหาและความต้องการของหน่วยงานหรือองค์กรทั้งสองฝ่าย และจะต้องกระทำผ่านความเห็นชอบของฝ่ายบริหารและระเบียบปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมมีความเป็นไปได้ เชื่อมโยงสอดคล้องกับความต้องการความสนใจของบุคลากรหรือผู้เรียนที่จะเข้ารับการพัฒนาตามเงื่อนไขคุณสมบัติที่กำหนดเบื้องต้นให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ดังนั้น จึงมีองค์ประกอบสำคัญของข้อเสนอเชิงนโยบาย 3 ส่วน ดังนี้

- 1) ความพร้อมและความต้องการด้านความร่วมมือของมหาวิทยาลัยนครพนม กับองค์กรหรือสถาบันที่เกี่ยวข้องด้านการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลาง
- 2) ความต้องการและศักยภาพความพร้อม ตามเงื่อนไขเข้ารับการพัฒนาของบุคลากรหรือผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย
- 3) ข้อมูลปัจจัย ทรัพยากรสนับสนุนและข้อจำกัดหรือโอกาสทางเลือกในการดำเนินการเพื่อพัฒนาบุคลากรหรือผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย

แนวทางการนำข้อเสนอเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

เนื่องจากการนำเสนอข้อเสนอสู่การปฏิบัติ ในประเด็นมุมมองกระบวนการจัดการหลักสูตรการพัฒนาผู้เรียนและกลุ่มเป้าหมาย ผ่านหลักสูตรและกิจกรรมการพัฒนาระยะสั้น สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์สำคัญให้ปรากฏ และเกิดประโยชน์ในการประกอบอาชีพในประเทศไทยหรือในเวียดนามระยะต่อไป รวมทั้งการเสริมประสบการณ์พื้นฐานที่จำเป็นเพื่อการเรียนต่อระดับมหาวิทยาลัยในเมืองไทย จะกำหนดกรอบเป้าหมายเพื่อดำเนินการพัฒนาผู้เรียนและกลุ่มเป้าหมาย และประสานการบริหารจัดการ

ทรัพยากร และปัจจัยข้อมูลสารสนเทศในบริบทที่เกี่ยวข้องให้พร้อม เพื่อดำเนินกิจกรรมการพัฒนาให้บรรลุผล ตามขั้นตอนดังนี้

สำรวจข้อมูลความต้องการพื้นฐานของกลุ่มผู้เรียนหรือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการพัฒนาตนเอง เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ต่อในสถาบันการศึกษาของไทย รวมทั้งหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรต่อเนื่อง หรือการเสริมสร้างองค์ความรู้และทักษะพื้นฐาน ตามบริบทของผู้เรียนที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพหรือการทำงานทำในอนาคตผ่านการประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องในเวียตนามกลาง ในช่วงระยะเวลาก่อนการพัฒนาที่เหมาะสม

วางแผนการพัฒนาหลักสูตรผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ตามกรอบความต้องการพื้นฐานโดยออกแบบหลักสูตรและกิจกรรมการพัฒนา ทั้งกิจกรรมหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรต่อเนื่องให้สอดคล้องกับเงื่อนไขความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทั้งคุณสมบัติของผู้รับการพัฒนาระยะเวลาการพัฒนา สถานที่ดำเนินการพัฒนา ค่าใช้จ่าย การสนับสนุนของมหาวิทยาลัยในไทย การสนับสนุนของหน่วยงานหรือองค์กรในเวียตนาม ผลตอบแทนจากการพัฒนาหรือประโยชน์ที่กลุ่มเป้าหมายได้รับ ทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ทั้งหน่วยงานดำเนินการหลักและหน่วยงานสนับสนุน รวมทั้งแหล่งงานรองรับอาชีพของผู้เข้ารับการพัฒนาในเมืองไทย

การประสานงานเพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ และเปิดโอกาสให้ผู้สนใจที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขยื่นความจำนงหรือเสนอตัวเพื่อเข้ารับการพัฒนา ผ่านหน่วยงานตัวแทนในเขตพื้นที่เวียตนามกลาง รวมทั้งการเตรียมการเพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาตามเป้าหมายและกระบวนการพัฒนาของหลักสูตรระยะสั้นหรือหลักสูตรต่อเนื่องให้บรรลุผลและมีความเป็นไปได้

การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรเป้าหมายตามกรอบกิจกรรมหรือหลักสูตรที่กำหนดในแหล่งเรียนรู้ ที่ศูนย์พัฒนาในเวียตนามกลางหรือในเมืองไทย ควบคู่การกำกับติดตามและประเมินผลการพัฒนาผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อทบทวนสรุปผลการประเมินที่เป็นระบบ

การสนับสนุนและสร้างโอกาสทางเลือกการปฏิบัติงานภายหลังที่ได้ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาให้กลุ่มเป้าหมายบรรลุผล โดยเฉพาะการประสานกับแหล่งทำงานอาชีพหรือสถานที่

ทำงานของเอกชนในเมืองไทยที่ต้องการแรงงานเข้าปฏิบัติต่อเนื่อง และสนับสนุนหรือมอบหมายให้ตัวแทนของหน่วยพัฒนากลุ่ม เป้าหมายในเวียตนาม ช่วยประสานกับแหล่งงานที่เกี่ยวข้องและเป็นไปได้อีกช่องทางหนึ่ง

ข้อจำกัดและแนวทางการประเมินผลข้อเสนอเชิงนโยบาย

เนื่องจากการดำเนินการตามข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนากำลังคนในเวียตนามกลาง มีความเกี่ยวข้องกับบริบทพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของประชาชน การเมืองและวัฒนธรรมทางสังคมในเวียตนามที่มีข้อจำกัดในการเลือกเป้าหมายและเส้นทางการเรียนต่อเนื่องจากชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและมหาวิทยาลัย หรือจะเลือกเรียนวิชาชีพเพื่อมุ่งการทำงานในสถานประกอบการหรือบริษัทโรงงานเอกชน ภายในเวียตนามหรือในประเทศใกล้เคียงตามความสนใจของผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้บริบทของกลุ่มเป้าหมายที่พักอาศัยในเมืองและนอกเมือง ก็จะมีศักยภาพความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียนที่แตกต่างกันไปด้วย ดังนั้นการเสนอหลักสูตรและกิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรผู้เรียนจำเป็นจะต้องจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครอง บริบทการเรียนต่อหรือการประกอบอาชีพที่เป็นไปได้ของผู้เรียนในเวียตนาม หรือมีทางเลือกที่เป็นการเรียนหรือฝึกอบรมและการมีอาชีพงานทำในเมืองไทย ทั้งนี้ควรเป็นอาชีพที่น่าสนใจและอยู่ในความต้องการสนใจของผู้เรียน และมีปัจจัยค่าใช้จ่ายสนับสนุนส่วนที่จำเป็นในปริมาณเพียงพอเหมาะสมสำหรับการเรียนหรือการฝึกอบรมในแต่ละหลักสูตรของกลุ่มเป้าหมายให้บรรลุผล

ทั้งนี้ จึงอาจมีข้อจำกัดในการเสนอข้อนโยบายการพัฒนากำลังคนของเวียตนามกลาง ในบทบาทของมหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติกับกลุ่มผู้เรียนและกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายให้บรรลุผลเป็นรูปธรรม บางประการดังนี้

1. หลักสูตรและกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนหรือกลุ่มเป้าหมาย จะต้องสอดคล้องกับความต้องการสนใจและความพร้อมของผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งควรมีความหลากหลายครอบคลุมองค์ความรู้ทักษะทั้งวิชาสามัญและสายอาชีพ เพื่อการเรียนต่อระดับสูงขึ้นหรือการสร้างอาชีพที่มีความหมายและเกิดประโยชน์กับกลุ่มเป้าหมายมากที่สุดและควรดำเนินการสำรวจข้อมูลพื้นฐานดังกล่าวในเบื้องต้นไปพร้อมด้วย

2. ระยะเวลาและสถานที่ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป้าหมาย ควรสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เข้ารับการพัฒนา ดังนั้นควรจัดหรือเสนอเป็นทางเลือกในหลายระดับ โดยกำหนดช่วงเวลาการพัฒนาด้วยหลักสูตรที่มีระยะสั้นที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้เรียนที่เป็นไปได้

3. หน่วยงานหรือบุคลากรผู้ทำหน้าที่ประสานงานดำเนินกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนหรือกลุ่มเป้าหมายในเวียดนาม ควรกำหนดหรือจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติงานในนามของมหาวิทยาลัย ที่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำ หรือจัดให้มีตัวแทนผู้ประสานงานการพัฒนาผู้เรียนในลักษณะของบุคคลหรือหน่วยงานในบริบทของเวียดนาม เพื่อทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและประสานงานการพัฒนาผู้เรียนตามวัตถุประสงค์และความต้องการของมหาวิทยาลัย ซึ่งการดำเนินการในเรื่องนี้จะต้องมีงบประมาณค่าใช้จ่ายสนับสนุน

4. การสนับสนุนด้านปัจจัยค่าใช้จ่าย และทรัพยากรที่จำเป็นด้านที่พักอาศัย วัสดุอุปกรณ์ประกอบการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งค่าเล่าเรียนหรือพาหนะเดินทางในการนี้จำเป็นต้องใช้สนับสนุน ซึ่งทางมหาวิทยาลัยจะต้องจัดเตรียมปัจจัยดังกล่าวให้เพียงพอกับความต้องการจำเป็น

5. การนำเสนอทางเลือกด้านแหล่งเรียนต่อและการประกอบอาชีพ สำหรับให้ผู้เรียนใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกเข้าร่วมรับการพัฒนาในลักษณะการอบรมความรู้หรือทักษะพื้นฐาน หรือหลักสูตรทางเลือกระยะสั้น จะต้องมีความน่าเชื่อถือ เป็นที่ยอมรับในบริบทของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาเกิดความรู้สึกรู้สึกมั่นใจในแขนงหรือสาขาวิชาที่เลือกศึกษา ได้รับประโยชน์และรู้สึกพึงพอใจมากที่สุด โดยมีการประชาสัมพันธ์และประสานการดำเนินงานในบริบทที่มีความพร้อมและน่าเชื่อถือ

นอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่า กรอบข้อเสนอนโยบายยังขาดความสมบูรณ์และครอบคลุมประเด็นสำคัญที่มีคุณภาพเป็นไปได้ครบทุกรายการ และยังไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติเป็นรูปธรรมให้บรรลุผลสำเร็จได้น่าพอใจ ทั้งนี้ ควรสนับสนุนความพร้อมในการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรในประเทศไทย กับตัวแทนหรือผู้ประสานงานในระดับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเวียดนาม ซึ่งจะต้องประชุมปรึกษาเพื่อเจรจาแลกเปลี่ยนการ

งานตามเป้าหมายที่ต้องการและเป็นเงื่อนไขการปฏิบัติที่ทั้งสองฝ่ายยอมรับหรือตกลงกันในบริบทที่เหมาะสม มีความเป็นไปได้ และเกิดประโยชน์ร่วมกันตามเป้าหมายด้านการศึกษา ในหลักสูตรต่อเนื่อง หรือหลักสูตรระยะสั้น และทางเลือกประกอบอาชีพที่มีประสิทธิภาพในอนาคต

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยที่ปรากฏตามวัตถุประสงค์ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ผลการสัมภาษณ์และการตอบแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับบริบทการเรียนขั้นพื้นฐาน และการศึกษาต่อสายสามัญและการอาชีพของนักเรียนนักศึกษา หลังจบการศึกษาระยะแรกระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่เวียดนามกลาง ประเด็นความพร้อมและความต้องการในการเรียนต่อระดับสูงขึ้นหรือในมหาวิทยาลัย และทั้งการประกอบอาชีพของผู้เรียน พบว่า เบื้องต้นผู้เรียนส่วนมากมีความต้องการเรียนต่อระดับสูงขึ้นในสายสามัญเพื่อเข้ามหาวิทยาลัย มากกว่าการเรียนวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยมีความต้องการเลือกเรียนสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด และสาขาวิชาอื่นที่อยู่ในขอบข่ายความสนใจและความนิยมที่สอดคล้องกับความต้องการและความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจสังคมในเวียดนาม ขณะที่กลุ่มผู้เรียนที่ยังขาดความพร้อมและโอกาสเรียนต่อระดับมหาวิทยาลัย ก็ต้องการเรียนสายอาชีพเพียงระดับพื้นฐาน เพื่อให้สามารถสมัครทำงานกับบริษัทหน่วยงานภาคเอกชนในเวียดนามเท่านั้น ซึ่งอาจมีบางคนที่ได้รับโอกาสไปเรียนรู้ด้านอาชีพเพิ่มเติมและสมัครทำงานกับหน่วยงานบริษัทเอกชนในต่างประเทศ ตัวอย่างในประเทศจีน เกาหลี ได้เห็นญี่ปุ่น หรือสิงคโปร์ แต่มีจำนวนน้อยมาก ที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเนื่องมาจากเวียดนามอยู่ในช่วงการพัฒนาทางเศรษฐกิจสังคมให้ก้าวหน้าและมั่นคงเพิ่มขึ้น จึงยังมีเงื่อนไขข้อจำกัดหลายประเด็นที่รอการปรับปรุงให้มีความพร้อม โดยเฉพาะความเชื่อในด้านการจัดการศึกษา ยังขาดการจูงใจผู้คนมาสนใจให้ความสำคัญในอาชีพครูผู้สอน ด้วยการสนับสนุนค่าตอบแทนเงินเดือนเพิ่มขึ้นมากกว่าที่เป็นอยู่ ดังความเห็นของนักวิชาการและผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ในเวียดนามอธิบายว่า เวียดนามขณะนี้ประชาชนเพิ่มขึ้นมากในแต่ละปี รวมทั้งมีนักเรียน

ที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวนมากที่ยังไม่มีคำตอบชัดเจนว่า เรียนจบแล้วจะเรียนอะไรและทำอะไรอะไรสิ่งเหล่านี้เป็นคำถามที่หน่วยงานภาครัฐจะต้องช่วยกันคิดและหาวิธีแก้ปัญหาให้บรรลุผลที่มีคุณภาพ ขณะที่การศึกษาของเวียดนามเป็นการศึกษาเน้นการพัฒนาคนและแรงงานที่มีคุณภาพ ดังนั้นระหว่างที่ผู้เรียนเข้ารับการศึกษาแต่ละระดับจะมีการแข่งขันกันมากขึ้น นักเรียนที่เรียนเก่งมีผลการเรียนดีและมีคุณภาพก็จะสอบและเข้าศึกษาต่อปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมากขึ้น ส่วนนักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางก็จะเข้าเรียนในระดับวิทยาลัยเทคนิคเพื่อเรียนในระดับ ปวส. หรือ ปวช. อย่างไรก็ตามระบบการศึกษาของประเทศเวียดนาม ควรพัฒนาระบบการศึกษาในหลายด้านมากขึ้น เช่น ด้านการอาชีพและสร้างโอกาสสนับสนุนให้ผู้เรียนมีทางเลือกหลายแนวทาง รวมทั้งให้สามารถเรียนต่อในประเทศและต่างประเทศเพิ่มขึ้นซึ่งส่วนมากจะใช้ทุนส่วนตัวเพื่อใช้จ่ายในการศึกษาต่อเป็นปัจจัยหลักในการเรียนให้ประสบผลสำเร็จ และมีผู้เรียนในเวียดนามส่วนหนึ่งที่เห็นว่า ประเทศไทยเป็นหนึ่งในทางเลือกที่นักศึกษาเวียดนามสนใจศึกษาข้อมูลเพื่อนำไปพิจารณาประกอบการเรียนต่ออีกแห่งหนึ่ง เพราะเห็นว่ายังเป็นประเทศที่มีอาณาบริเวณใกล้เคียงกัน สามารถเดินทางไปมาได้ค่อนข้างสะดวก อีกทั้งยังมีวัฒนธรรมคล้ายกันและมีค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตและค่าเล่าเรียนในระดับที่ใกล้เคียงกับในเวียดนาม

นอกจากนี้ ยังมีข้อมูลสนับสนุนว่า ช่วงปี 2007-2010 รัฐบาลเวียดนามได้ปฏิรูปคุณภาพการศึกษาของรัฐบาลในระดับอุดมศึกษา มุ่งเน้นการศึกษาของรัฐบาลที่เชื่อมโยงกับการเมือง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ซึ่งเป็นนโยบายความต้องการของรัฐบาลที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาระยะปี 2001-2010 ว่าต้องการนำพาประเทศที่อยู่ในสภาวะยังไม่พัฒนา ให้สามารถเพิ่มพูนทรัพยากรเครื่องใช้ วัฒนธรรมและจิตวิญญาณ (Spirit) ของประชาชน เพื่อเป็นพื้นฐานการพัฒนาชาติสู่ประเทศอุตสาหกรรมยุคใหม่ภายในปี 2020 [2] อย่างไรก็ตามระบบการศึกษาของเวียดนาม ยังปรากฏมีนักเรียนศึกษาต่อในระดับวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยจำนวนประมาณ 1.4 ล้านคน ขณะที่ที่มีผู้สนใจเข้าเรียนในสาขาเทคนิคและวิชาชีพประมาณ 2 แสนคน ทั้งนี้ การศึกษาในโรงเรียนภาครัฐยังต้องการพัฒนาคุณภาพมากขึ้นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนสู่การทำงานด้านการอาชีพและการศึกษาระดับอุดมศึกษา

พร้อมกับเป้าหมายหลักการจัดการศึกษาสู่ศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี ความเป็นโลกาภิวัตน์และการสร้างความหมายในระดับนานาชาติ นำสังคมสู่การสร้างสรรค์ การปรับเปลี่ยนและการปฏิบัติในหลายระดับของแรงงานในชาติ [3] อีกทั้ง Diemer5 ได้ศึกษาพบว่า วัยรุ่นของชาวเวียดนามที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี ยังมีจำนวนมากที่ต้องการหางานทำ คิดเป็นร้อยละ 40 ของประชากรเวียดนามในวัยเดียวกัน ซึ่งเป็นปัจจัยเงื่อนไขในการพัฒนาการศึกษาของเวียดนามให้ก้าวทันยุคโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ต้องการการฝึกงานทำ และอาจส่งผลต่อการเลือกหรือตัดสินใจเรียนต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามไปด้วย อีกทั้งมีการตรวจสอบการรับรู้ของผู้เรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการตัดสินใจในการเรียนต่อ และการเลือกอาชีพเมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งบริบทปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนของผู้เรียนและผู้ปกครองในเรื่องดังกล่าว ได้แก่ พื้นฐานของผู้ปกครอง การสนับสนุนของครอบครัวและโรงเรียน โครงสร้างของชุมชนและสถานศึกษา พื้นฐานด้านเศรษฐกิจสังคมของครอบครัว รวมทั้งปัจจัยด้านผู้เรียนแต่ละบุคคล ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเชื่อและค่านิยมและเพศของผู้เรียนดังนั้น การตัดสินใจในการเลือกเรียนต่อและเส้นทางการประกอบอาชีพของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะนำพาสู่การดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพของผู้เรียน เนื่องจากการตัดสินใจแต่ละครั้งมีเงื่อนไขเข้ามาเกี่ยวข้องมากมาย ซึ่งผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจอุปสรรคและมุมมองการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง รวมทั้งปัจจัยความพร้อมของผู้ปกครอง และการเปลี่ยนแปลงนโยบายด้านการศึกษาของรัฐเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเส้นทางด้านอาชีพและทางช่างเทคนิค ทั้งนี้ในเวียดนามจะมีหน่วยงานระดับจังหวัดหรือหัวเมืองทำหน้าที่กำกับติดตามให้คำแนะนำแก่นักเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่ต้องการเรียนต่อเพิ่มเติมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ Provincial Department of Education (DOE) และ Provincial People's Committee รวมทั้งสนับสนุนช่วยเหลือผู้ใหญที่ต้องการเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งผู้เรียนจะต้องสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อในโรงเรียนของรัฐ

เพื่อเรียนระดับนี้ และเป็นหลักสูตรเฉพาะผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ที่ใช้เวลาเรียน 2 ปี และจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นทักษะทางอาชีพและช่างเทคนิคเฉพาะทางมากขึ้น เนื่องจากบริบทการเรียนรู้ต่อทางช่างหรือวิชาชีพในเวียดนามได้จำแนกไว้ 2 ลักษณะหรือประเภท ประกอบด้วย ช่างฝีมือที่ใช้ทักษะขั้นสูงที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยเรียกว่า Noble Job และช่างที่ใช้เทคนิคความสามารถขั้นต่ำปฏิบัติงานในบริบททั่วไปจะเรียกว่า Dirty Job [4] ดังนั้นปัจจัยเงื่อนไขทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน จึงยังไม่สนองตอบความพร้อมและความต้องการที่แท้จริงของประชากรวัยเรียน ในระยะที่เชื่อมต่อการแสวงหาอาชีพการทำงานและการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยได้ครอบคลุมทุกบริบทของผู้เรียน

2. ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐาน สำหรับการกำหนดกรอบและขอบข่ายข้อเสนอแนะนโยบายในการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลางที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ ซึ่งมีองค์ประกอบของข้อเสนอแนะนโยบาย ได้แก่ 1) สาระสำคัญด้านหลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ข้อเสนอแนะนโยบาย 3) องค์ประกอบของข้อเสนอแนะนโยบาย และแนวคิดสนับสนุน 4) แนวทางการนำข้อเสนอแนะนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และ 5) ข้อจำกัดและแนวทางการประเมินผลข้อเสนอแนะนโยบาย ซึ่งองค์ประกอบในแต่ละประเด็นจะมีสาระสำคัญที่สามารถปรับเปลี่ยนข้อเสนอแนะนโยบายที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพปัจจัยที่ปรากฏในแต่ละสถานการณ์ขององค์กรหรือหน่วยงาน ทั้งของมหาวิทยาลัยนครพนมและหน่วยงานรับผิดชอบ ในเวียดนาม โดยเฉพาะองค์ประกอบด้านการนำข้อเสนอแนะนโยบายไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง ที่มีบางเงื่อนไขสำคัญที่องค์กรทั้งสองฝ่ายจะต้องสร้างความเข้าใจและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทความพร้อมความต้องการและข้อจำกัดของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องให้เกิดความชัดเจนระหว่างดำเนินการตามข้อเสนอแนะนโยบาย ทั้งนี้เพราะสภาพทางสังคมวัฒนธรรมและกฎระเบียบข้อปฏิบัติทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ ในเวียดนามกลางและประเทศไทย ยังไม่เอื้อและสอดคล้องกับการพัฒนาความร่วมมือในเรื่องดังกล่าวเท่าที่ควร ดังนั้นผู้ดำเนินการนำข้อเสนอแนะนโยบายพัฒนากำลังคนไปปฏิบัติ จะต้องทำความเข้าใจในบริบทพื้นฐานและเป้าหมายภาระงานที่สามารถกระทำได้อย่างเหมาะสม ไม่ให้เกิดผลกระทบด้านลบตามมามากมายหลังจากที่ปรากฏ ผลเช่นนี้อาจเนื่อง

มาจาก การจัดทำนโยบายขององค์กรหรือหน่วยงานทางการศึกษาสามารถดำเนินการบนพื้นฐานของกระบวนการหรือรูปแบบการพัฒนาที่แตกต่างกันและมีความหลากหลาย ดังเช่นรูปแบบการกำหนดนโยบายของ Deleon [5] ซึ่งมีสาระสำคัญของรูปแบบการกำหนดนโยบายสาธารณะ ที่มีกระบวนการและขั้นตอนประกอบด้วย การนิยามปัญหา การกำหนดภาระงาน การสร้างนโยบาย การนำเสนอแนะนโยบายเพื่อการยอมรับ (Policy Adoption) การนำนโยบายไปปฏิบัติ และการประเมินผลของนโยบาย ขณะที่ Mitchell [6] ได้กำหนดขั้นตอนการกำหนดนโยบายไว้ 4 ขั้นตอน โดยที่แต่ละขั้นจะมีความเห็นโต้แย้งและใช้การตัดสินใจของผู้ปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย การสำรวจความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับระหว่างสาเหตุของปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินนโยบาย อีกทั้ง กรอบนโยบายบางรูปแบบจะให้ความสำคัญกับการสื่อสารข้อมูลสำคัญนโยบายและกิจกรรมดำเนินนโยบาย เพื่อสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องยอมรับนโยบายดังกล่าว ดังนั้นแบบของการสื่อสารอาจใช้เครือข่ายข้อมูลข่าวสาร (Network) สำหรับจัดสนับสนุนการสร้าง ความเข้าใจระหว่างผู้กำหนดนโยบายกับผู้รับนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างการให้ความร่วมมือกับผู้กำหนดและรับผิดชอบนโยบายดังกล่าว [7] ทั้งนี้องค์ประกอบในนโยบายที่กำหนดขึ้นจึงเห็นว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างให้นโยบายดังกล่าวมีความเป็นเหตุและผล สามารถเชื่อมโยงหลักการสำคัญสู่การปฏิบัติปฏิบัติให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมได้ในที่สุด

ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญในการจัดทำนโยบายทางการศึกษามีความเกี่ยวข้องกับเงื่อนไขในบริบทการเมืองการปกครอง กฎหมาย ค่านิยม และวัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวข้อง อาจมีลักษณะองค์ประกอบที่แตกต่างจากวัฒนธรรมในมุมมองกว้างของสังคมทั้งประเทศ ที่ยึดแบบแผนชนบประเพณี ยึดด้านคุณธรรม และวัฒนธรรมที่ให้ความสำคัญกับการมีอิสระของบุคคล ดังนั้น วัฒนธรรมทางสังคมการเมืองอาจเป็นเงื่อนไขสำคัญในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และนโยบายด้านการประเมินผล [8] ประกอบกับ Sabatier [9] ได้เสนอกรอบแนวคิดการพัฒนาแนวนโยบายสาธารณะไว้ 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สถาบันและกรอบงานเพื่อการพัฒนา (Institutional analysis and Development framework) 2) ทฤษฎีความสมดุลของโอกาสหรือจุดเน้นการปฏิบัติ (Punctuated Equilibrium Theory) 3) การสนับสนุนให้ยึดการเชื่อมประสาน

กรอบงาน (Advocacy Coalition Framework) และ 4) รูปแบบการแพร่กระจายแนวคิด (Diffusion models) นอกจากนี้ การกำหนดนโยบายยังเกี่ยวข้องกับปัจจัยการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้กำหนดนโยบาย กับผู้ตัดสินใจนโยบายสู่การปฏิบัติ ให้บังเกิดผลตามเงื่อนไขทางสังคม [10] ดังนั้น ไม่ว่าการกำหนดนโยบายของสถาบันจะดำเนินการโดยยึดกรอบงานการร่วมมือสนับสนุน (Advocacy coalition Framework) ก็สามารถนำมาปรับใช้กับปัญหาที่ปรากฏในทางสังคมได้เช่นกัน โดยดำเนินการผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้จัดทำนโยบาย พร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับตามเงื่อนไขทางสังคมให้สอดคล้องกับกรอบงานทั่วไป ซึ่งแนวคิดการออกแบบนโยบายที่ยึดกรอบการร่วมมือ จะให้ความสำคัญกับความเชื่อหรือทัศนคติทางสังคมในบริบทที่เกี่ยวข้องมากกว่า ส่วนแนวคิดการออกแบบนโยบายตามหลักทฤษฎีจะให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมของสถาบันหรือบริบทองค์กร นอกจากนี้การออกแบบนโยบายย่อยของหน่วยงานสามารถจัดกระทำผ่านการสนับสนุนของผู้ปฏิบัติ การแยกย่อยนโยบาย กลยุทธ์การจัดทำนโยบาย การตัดสินใจนโยบาย ความพยายามของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การตรวจสอบผลลัพธ์และผลกระทบของนโยบาย [11]

ประกอบกับในบริบทการกำหนดนโยบายของหน่วยงานทางการศึกษา จะให้ความสำคัญกับจุดเน้นหรือหลักการสำคัญของนโยบาย ซึ่งประกอบด้วย ค่านิยมและความเชื่อพื้นฐานทางการปกครองและการเมือง เนื่องจากคุณค่าแก่นแท้ (Deep Core) ของนโยบายจะครอบคลุมเงื่อนไขคำสั่งการตัดสินใจด้าน ประสิทธิภาพ ความเสมอภาค เท่าเทียมกันและความมีอิสรภาพ อีกทั้งเงื่อนไขของแก่นแท้ นโยบายจะอธิบายความเชื่อของผู้จัดทำนโยบาย ในด้านธรรมชาติของบุคคล เงื่อนไขทางสังคมและรัฐบาลบริหารประเทศ ขณะที่แก่นสาระของนโยบาย (Policy Core) จะเป็นพื้นฐานด้านบทบาทหน้าที่ นโยบายที่แสดงลำดับความสำคัญของค่านิยม การนิยามปัญหา และการระบุความน่าสนใจของสาระสำคัญในนโยบาย รวมทั้งการให้การศึกษากับความเป็นพลเมือง การจัดการศึกษาของรัฐ ความเป็นพลเมืองของรัฐ และบทบาทการจัดการศึกษาให้ประชาชน นอกจากนี้ นโยบายควรมีเงื่อนไขระบบความเชื่อในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบรรลุผลตามนโยบายสำคัญ ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อประชาชน [11]

รวมทั้ง องค์ประกอบสนับสนุนการบรรลุผลของนโยบาย ได้แก่ ทรัพยากรที่บุคคลใช้ร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของนโยบายที่ประกอบด้วยจำนวนสมาชิกผู้ดำเนินการ งบประมาณผู้เชี่ยวชาญ และบทบาทการตัดสินใจ ซึ่งการกำหนดนโยบายบนพื้นฐานการร่วมมือสนับสนุน จะต้องอาศัยปัจจัยด้านความรู้จิตอารมณ์ของผู้เกี่ยวข้อง ที่มีความเชื่อในการลงความเห็นร่วมกัน คุณลักษณะชี้้นำการบรรลุเป้าหมายนโยบายร่วมกัน การมีความสนใจในตนเองของทีมงาน การร่วมคิดร่วมทำสิ่งเดียวกัน รวมทั้งความเข้มแข็งของทรัพยากรทางการเมืองและประสิทธิภาพของกลวิธีที่นำมาใช้ดำเนินการตามกรอบนโยบาย ซึ่งการออกแบบนโยบายที่ดีจะให้ความสำคัญกับรูปแบบกระบวนการนโยบาย ด้วยการสร้างความเข้าใจการพัฒนา นโยบายสาธารณะควบคู่กับการประเมินผลผลิตของนโยบาย

ดังนั้นกระบวนการเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลาง ของมหาวิทยาลัยนครพนม ที่ได้ออกแบบ สำหรับนำมาใช้เสริมสร้างการประสานร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเวียดนามกลาง นับเป็นข้อเสนอแนะนโยบายการร่วมมือกันทางการศึกษาระหว่างตัวแทนของประเทศไทยกับเวียดนามที่มีประโยชน์สำหรับผู้เรียนหรือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะทางวิชาการ เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพที่เหมาะสมและมีคุณค่าในทั้งนี้ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารนโยบายดังกล่าวจะต้องศึกษาข้อมูลพื้นฐานในบริบทที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดเป้าหมายเฉพาะและเงื่อนไขสนับสนุนให้การวางแผนออกแบบกิจกรรมย่อย ประกอบการดำเนินการนโยบายหลักให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความรอบคอบ และเกิดประโยชน์กับทุกฝ่ายทั้งในระยะก่อน ระหว่างและหลังการดำเนินนโยบายการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลางครั้งนี้ด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 เนื่องจากวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้ ต้องการพัฒนาข้อเสนอแนะนโยบายทางการศึกษาเพื่อการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลาง ขององค์กรมหาวิทยาลัยนครพนมกับผู้เกี่ยวข้องในเวียดนามกลาง ซึ่งเป็นการนำเสนอแนะนโยบายที่เชื่อมโยงการบริหารจัดการขององค์กรระหว่างสองประเทศ ที่จะต้อง

กระทำด้วยความรอบคอบระมัดระวัง ให้เกิดผลในด้านบวกกับผู้เกี่ยวข้องทั้งสองฝ่าย ดังนั้นการนำข้อเสนอทางนโยบายไปใช้ควรศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากบุคคลผู้เกี่ยวข้องเพิ่มเติมให้ครอบคลุม รวมทั้งปรับเงื่อนไขปัจจัยที่เกี่ยวข้องให้มีความชัดเจนเป็นความต้องการที่แท้จริงและไม่ส่งผลเสียในด้านลบตามมา

1.2 ในกระบวนการกำหนดนโยบาย ให้สอดคล้องกับบริบทความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย ควรนำข้อสรุปผลการวิจัยไปศึกษาหรือวิพากษ์ซ้ำ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในประเด็นนโยบายที่จะนำไปปฏิบัติจริงอีกครั้ง โดยใช้กิจกรรมการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเมืองไทยและในเวียดนามกลางสนับสนุน

1.3 ควรศึกษาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความต้องการความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมาย ความต้องการที่จะขอการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยในไทย โอกาสและความเป็นไปได้ในการสร้างงานหรือเงื่อนไขทางเลือกการประกอบอาชีพในหน่วยงานบริษัท หรือโรงงานอุตสาหกรรมในไทย ภายหลังการสำเร็จหลักสูตรการพัฒนาของผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยสนับสนุนเพื่อศึกษาประเด็นความต้องการหรือความสนใจด้านหลักสูตรหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย ในระยะสั้น ระยะยาวหรือหลักสูตรเสริมสร้างทักษะประสบการณ์ความรู้เฉพาะด้านที่เป็นไปได้ รวมทั้งสถานที่ดำเนินการพัฒนา และความต้องการไปปัจจัยสนับสนุนระหว่างการพัฒนาและภายหลังการพัฒนา

2.2 ควรทำการศึกษารูปแบบการร่วมมือเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการนโยบายดังกล่าว ของตัวแทนหรือหน่วยประสานงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่มหาวิทยาลัยนครพนม และบุคลากรที่รับผิดชอบงานการร่วมพัฒนาผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายในเวียดนามกลาง โดยพิจารณากรอบโครงสร้าง บทบาทหน้าที่และปัจจัยการสนับสนุนอื่นของหน่วยประสานงาน

2.3 ควรทำวิจัยเพื่อศึกษาเฉพาะกรณี เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายด้วยหลักสูตรระยะสั้น หรือเสริมทักษะพื้นฐานตามความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งจัดวางระบบกิจกรรมการพัฒนาที่มีคุณภาพ รวมทั้งศึกษาผลการจัดวางระบบการกำกับติดตามงานของผู้เข้ารับการพัฒนา

2.4 ควรศึกษาแหล่งสนับสนุนด้านการจัดประสบการณ์ความรู้ทักษะเสริมการประกอบอาชีพพร้อมศึกษาแบบแผนความร่วมมือจากหน่วยงานทางวิชาชีพอื่น ทั้งในภาครัฐและเอกชน เพื่อเติมเต็มความรู้ทักษะให้กับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายระหว่างการพัฒนา และแหล่งการทำงานหรือสถานประกอบการภายหลังที่เข้ารับการพัฒนามตามเงื่อนไขนโยบายของมหาวิทยาลัยร่วมกับองค์กรในเวียดนามกลาง

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง ข้อเสนอแนะนโยบายในการพัฒนากำลังคนในเวียดนามกลางฉบับนี้ ได้รับทุนอุดหนุนจาก ศูนย์ศึกษาอนุภูมิภาค ลุ่มน้ำโขง มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อสนับสนุนเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปจัดเก็บข้อมูลที่ประเทศเวียดนามของคณะผู้ร่วมวิจัยรวมสองครั้ง ทั้งนี้โดยความดำริและการชี้แนะของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สังคม ภูมิพันธุ์ ผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีของมหาวิทยาลัยนครพนมขณะนั้น ได้มองเห็นความสำคัญและประโยชน์ในการสร้างความร่วมมือ เพื่อพัฒนาคุณค่าและประโยชน์ด้านการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยนครพนมกับองค์กรสถาบันการศึกษาระดับพื้นฐานทั้งสายสามัญและการอาชีพที่เชื่อมต่อระดับอุดมศึกษาในเขตพื้นที่เวียดนามกลาง อีกทั้งยังได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือด้านการสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับกลุ่มเป้าหมาย ระหว่างการจัดเก็บข้อมูลการวิจัยจากอาจารย์สุริยันต์ สุทธิเรียงไกร คณะผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- [1] Ministry of Education and Training. (2014). **Thông tư, số' 01/2014/TT-BGDĐT ngày 24/1/2014 Ban hành khung nang lu?c ngoa?i ngu?, 6 bà?c dùng cho Viê?t Nam (Circular number 01/2014/TT-BGDĐT dated 24/1/2014 on The enactment of the 6-level framework for foreign languages in Vietnam).** Retrieved from <http://www.moet.gov.vn/?page=6.10&type=documents&view=5552>

- [2] La, Thuy T. (2009). **Factors that could influence the educational and career decision - making of the senior students in the Northern part of Vietnam.** A Dissertation for the Degree of Doctor of Philosophy in Education, University of Hawaii.
- [3] MOET. (2007). Technical and Vocational Education and Training (TVET) in Vietnam Retrieved November 05, 2007, from <http://en.moet.gov.vn/?page=6.6&view=3462>
- [4] Diemer, M. A. (2007). Parental and school influences upon the career development of poor youth of color. **Journal of Vocational Behavior**, 70(3), 502-524.
- [5] DeLeon, Peter. (1999). **The stages approach to the policy process: What has it done? Where is it going? In: Paul A. Sabatier (Ed.), Theories of the Policy Process.** Boulder, CO: Westview Press.
- [6] Mitchell, D.E. (1981). **Shaping Legislative Decisions: Education Policy and the Social Sciences.** Lexington, MA: Lexington Books.
- [7] Miskel, C. and Song, M.L. (2004). Passing Reading First : Prominence and processes in an elite policy network. **Educational Evaluation and Policy Analysis**, 26(2), 89-109.
- [8] Marshall, Catherine; Mitchell, Douglas; and Wirt, Frederick. (1989). **Culture and Education Policy in the American States.** New York, NY : The Falmer Press.
- [9] Sabatier, P.A. (1999). **Theories of the Policy Process.** Boulder, CO: Westview Press.
- [10] Chanley, Jesse J. Jr. (2005). **An Analysis of Civic Education Policy - Making in Arizona Using the Advocacy Coalition Framework and Policy Design Theory.** A Dissertation for the Degree Doctor of Philosophy, Arizona State University.
- [11] Sabatier, Paul A. and Jenkins-Smith, Hank. (1999). **The Advocacy Coalition Framework : An Assessment.** In: Paul A. Sabatier, Ed. Theories of the Policy Process. Boulder, CO: Westview Press.

